

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/nauka/konferencje-naukowe/33841,Konferencja-Komunistyczny-aparat-represji-wobec-jezuitow-Prowincji-Polski-Poludn.html>
26.04.2024, 22:08

Konferencja „Komunistyczny aparat represji wobec jezuitów Prowincji Polski Południowej” - Kraków, 14 czerwca 2012

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie we współpracy z Instytutem Politologii Akademii Ignatianum w Krakowie zorganizował konferencję naukową „Komunistyczny aparat represji wobec jezuitów Prowincji Polski Południowej”. Konferencja odbyła się 14

czerwca 2012 r. w Akademii Ignatianum, przy ul. Kopernika 26 w Krakowie, w sali nr 412.

Gości przywitani o. dr Wit Pasierbek SJ – dyrektor Instytutu Politologii Akademii Ignatianum oraz dr Marek Lasota – dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie. W czasie kolejnych dwóch części konferencji wygłoszono czternaście referatów tematycznych. Przygotowali je i wygłosili pracownicy naukowcy Akademii Ignatianum, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Pamięci Narodowej. Przedstawili w nich tajne działania operacyjne prowadzone przeciw jezuitom przez komunistyczną bezpiekę, a także politykę represyjną wobec zgromadzenia realizowaną przez inne instytucje reżimu: Urząd do spraw Wyznań, sądy, kolegia do spraw wykroczeń. Obok tematów ogólniejszych, syntetyzujących działania bezpieki wobec jezuitów w Krakowie i Nowym Sączu, czy ukazujących próby inwigilacji duszpasterstw akademickich w Krakowie, Opolu i Wrocławiu, przedstawiono przypadki jednostkowe, między innymi działania operacyjne oraz represje realizowane wobec o.o. Wiktora Macko SJ i Romualda Moskały SJ oraz Adama Wiktora SJ.

Z zainteresowaniem spotkały się referaty dotyczące osobowych źródeł informacji – a więc opisujące metody werbunku do współpracy, skalę tego problemu, a także indywidualne przypadki współpracy jezuitów z komunistyczną tajną policją polityczną.

Obrady podsumował prowincjał Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego o. Wojciech Ziółek SJ. Materiały pokonferencyjne zostaną opublikowane w 2013 r.

PROGRAM

10.00-10.15 Przywitanie gości

o. dr Wit Pasierbek SJ (dyrektor Instytutu politologii Akademii Ignatianum w Krakowie)
dr Marek Lasota (dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie)

Część I 10.15-12.15

- prof. dr hab. Ryszard Terlecki (AI) – *Jezuici w PRL. Zarys problematyki*
- ks. prof. dr hab. Józef Marecki (IPN/UPJPII) – *Komunistyczne państwo przeciw zakonom*
- dr hab. Filip Musiał (AI/IPN) – *Krakowska bezpieka przeciwko jezuitom 1945-1956*
- dr Antoni Kura (AI/IPN) – *Wymiar sprawiedliwości wobec jezuitów*
- Roksana Szczypta-Szczęch (IPN) – *Inwigilowani – sążeni – skazani – ojcowie Wiktor Maćko SJ i Romuald Moskala SJ*
- dr Monika Komaniecka (IPN) – *Inwigilacja jezuitów w woj. Krakowskim metodami techniki operacyjnej*
- Maciej Kasprzycki (IPN) – *Urząd Bezpieczeństwa i Służba Bezpieczeństwa przeciw*

jezuitom

- dr Jarosław Szarek (IPN) – *Bezpieka wobec duszpasterstwa jezuickiego w Krakowie w latach siedemdziesiątych XX w.*

Część II 12.45-14.30

- prof. dr hab. Grażyna Pańko (Uniwersytet Wrocławski) – *Służba bezpieczeństwa wobec jezuickich duszpasterstw akademickich we Wrocławiu i Opolu*
- dr hab. Filip Musiał (AI/IPN) – *Rozmowy operacyjne, dialog operacyjny, współpraca – taktyka SB w kontaktach z duchownymi*
- o. dr Andrzej Paweł Bieś SJ (AI) – *Jezuici zarejestrowani jako osobowe źródła informacji – skala problemu*
- Wojciech Frazik (IPN) – *Casus tajnego współpracownika „Kazek”*
- o. dr Andrzej Paweł Bieś SJ (AI) – *Casus tajnego współpracownika „Anteusz”*
- dr Stanisław A. Bogaczewicz (IPN) – *Duszpasterska działalność o. Adama Wiktora we Wrocławiu w świetle dokumentów SB*

14.30-15.00 Dyskusja

15.00 – Zamknięcie obrad – o. Wojciech Ziółek SJ (prowincjał Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego)

PLIKI DO POBRANIA

[Plakat z programem konferencji \(pdf, 991.47 KB\)](#)